

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Pasă de fă așisderea!

(+) Binele realizat impune, și e un imbold viu spre a face la fel. Exemplu trahunt, oriunde ne va fi dat să le vedem și de orice neam și lege va fi persoana ori colectivitatea pilduitoare. Cu deosebire realizările pornite și înfăptuite în spiritul celui mai deplin desinteres, și din curată jertfire de sine, de dragul deaproapelui, exercită asupra oricărui suflet, cât de cât simțitor, o sugestie irezistibilă.

Biserica Domnului n'a fost lipsită nici când de puternicul sprijin al pildei atractive. Nu e lipsită nici azi. O simplă privire asupra vieții din sânul ei va convinge pe oricine că aci, — dela ecuator la poli, — Spiritul celui Preainalt lucrează fără încetare, trezind noi energii, despiciând noi drumuri, săvârșind noi minuni ale înțelegerii și iubirii. Din mulțimea înfăptuirilor ce poartă pecetea Duhului, face să ne oprim de-aștădată la una proaspătă de tot: la căminul „Regele Hristos” din metropola Germaniei.

Sfârșit și sfințit numai deundzi, se ridică, masiv și impozant, în Petersburger-Strasse 77. Berlinul s'a trezit cu acest complex de clădiri aproape pe neabgate 'n seamă. Liga „Sf. Ioan”, cu centrul în Leutersdorf de pe Rin, a tăcut și a făcut, folosindu-se de experiențele câștigate în alte institute similare, așa că cel zidit acum le întrece pe toate. Largi sale de lectură, dormitoare spațioase, băi reci și calde: totul e scaldat în lumină și străluce de curățenie. Tinerii au apartamente separate de ale celor în vârstă. Prețul întreținerii: care cât poate. Mulți sunt susținuți gratuit, scopul așezământului fiind binefacerea, nu specula, și conștient pe mila Părintelui îndurătorilor și pe daniile marinimoase, nu pe înesări dela cei sălăsluiți aci, dintre cari unii răsplătesc binele ce li-se face lucrând în atelierul de reparații, atașat căminului. Obiectele vechi și hainele uzate, refăcute în acest atelier, prind bine săracilor cari le primesc în dar. În același timp lucrătorii profită și ei, nu numai materialmente ci și moralmente, mulți din rândurile lor intrând în diferite ordine religioase, sau îmbrățișând statul preoțesc. Cupela publică, în care este expus, zi și noapte, spre adorare, euharisticul Isus, contribuie și ea la trezirea și întărirea chemărilor de natura aceasta.

În neapropiata vecinătate a căminului celor nevoiași și rătăcitori fără adăpost, se află și așa zisa „casă a burlacilor”. E ridicată de aceeași ligă a „Sf. Ioan” și servită tot de membrii ei. Camere curate, cu instalații de apă rece și caldă, și radio; sale de întrunire la fiecare etaj; un prânzitor vast și două despărțăminte pentru scâlzi; bucătărie excelentă și serviciu prompt — servesc surorile „Sf. Ioan” — totul pentru: 7, până la 8 mărci la săptămână! Pentru căldători e aranjat un restaurant, a parte, în corpul aceleiași clădiri: „Ospiciul catolic al surorilor „Sf. Ioan”. Se înțelege că și prețurile de aici sunt dintre cele mai convenabile călătorului, care, sigur, nu va pregeta nici el să treacă la închinare în mândreța de capela a casei, construită și zugrăvită în stilul școlii benedictine de Maria Laach.

Așa liga din chestie. Și întrebarea sf. Augustin se pune de sine, neted și muștrător: Si hi et hae potuerunt, quare non et nos?... Câtă lipsă n'au studenții noștri din Capitală de-un cămin cald și creștinește prietenos! Și dacă totuși nu-l au, vina nu-i a crizei materiale, care bântuie și'n patria lui Brünnig, ci a crizei morale. — Să n'avem leac pentru aceasta încă multă vreme?

În fața examenului

— Insemnări și observațiuni pe marginea unui convocator —

Publicăm, în altă parte a gazetei, un convocator, asupra căruia e bine să stăruim o clipă încă de pe acum. Este vorba de *congresul general al Agru-lui*, care se va ținea anul acesta la Aiud, Duminecă, în 27 Noembrie.

Îl așteptăm cu nerăbdare și cu mare interes. Mai întâi de dragul adunării însăși. Aceia cari au avut fericirea să participe la festivitățile similare ale anilor trecuți, la Sighet și Oradea, știu ce prilej unic de înălțare sufletească oferă congresele Agru-lui. Nimic nu se poate compara cu florul sacru ce stăpânește mulțimile adunate în jurul aceluiși altar, mărturisind aceeași credință, aprinse de aceleași năzuinți ideale. Senzația limpede a biruinții spiritului asupra lutului, smulgerea din ciocotul și harța stupidă a frământărilor cotidiene, nicăiri nu o poți avea mai spontană și mai puternică decât la aceste praznice duhovnicești.

Ne interesează însă congresul mai mult din alt punct de vedere. El va fi o nouă verificare a situației generale din biserică noastră, o precizare a voinții de progres și biruință, pe care trebuie s'o avem. Frunțașii bisericii noastre, preoți și mireni, stau în fața unui nou examen, care va arăta măsura de înțelegere a vremilor și de ascultare a datoriilor impuse de sbuciumul prin care trece lumea zilelor noastre. Fără prea mare exagerare, s'ar putea spune chiar, că facem un control al însăși vitalității noastre.

Fiindcă „Acțiunea Catolică”, concretizată la noi în Agru, este un mare efort general al bisericii adevărate, care vrea să „reașeze neamul omenesc sub stăpânirea D. N. Isus Hristos”. (Pius XI.). O țință, care nimănui nu-i poate fi indiferentă. Simțim că ne cufundăm, cu întreaga noastră așezare socială, în haos. Intunecatul stă să ne înghită. În jurul nostru totul este pornit spre destrămare. Singure adevărurile eterne ne mai pot arăta drumul mântuirii. Este timpul suprem să acționăm imediat, ordonat și sistematic, pentru a aceste valori singure salvatoare să-și facă drum în gândurile mulțimilor, să răsbată în viața publică, să stăpânească în familie, în școală, în societate, sfărmand păgânătatea civilizației alunecată pe căi greșite și restabilind principiul autorității în mijlocul unei lumi care începe a-și pierde echilibrul.

La noi, ca și alurea, este imperioasă nevoie de această recreștinare a vieții publice. Cu atât mai vărtos și mai urgent, cu cât prăpăstia dintre „domni” și țărani se sapă tot mai mare și mai periculoasă. Singura putere care îl poate apropia și împăca, restabilind încrederea și raporturile de frățietate, rămâne altarul credințelor străbune. — Agru vrea să

închlege străduințele tuturor în lupta pentru lumină, înfrățind pe toți sub flamura învățăturilor evanghelice. De aceea înțelegerea rosturilor lui, silințele pentru întărirea lui necontentită este hotărâtoare pentru drumul de viitor al bisericii noastre. Este, deci, mai mult decât justificat interesul cu care privim în fața apropiatului congres.

Nu vom risca, evident, judecăți anticipate. Putem însă spune de pe-acuma, că nu suntem pesimiști. Avem destule temeluri pentru a aștepta cu cele mai bune nădejdi concluziile congresului. Mișcările de organizare cari ni-s'au semnalat la redacție din atâtea parohii; congresele impunătoare dela Carei și Satu-Mare, dovedesc că îndrumările și instrucțiunile trimise de comitetul central tuturor parohiilor noastre, nu au fost zadarnice.

De altă parte însă, nu s'ar putea spune că avem toate motivele să fim prea încântați. Ritmul, și mai ales nevoile arzătoare ale vremii, cer acțiune rapidă, imediată. Ori, din nefericire, numărul parohiilor în cari nu avem organizațiuni ale Agru-lui, întrece și astăzi pe celelalte. Și astăzi majoritatea intelectualilor noștri este străină de mișcare. Fiindcă nu o cunoaște suficient. Și chiar dintre preoți, câți înțeleg deplin cuvântul lui Pius XI: „*Acțiunea catolică trebuie considerată de către preoți ca aparținând în chip necesar slujbei lor și de către credincioși ca o datorie a vieții creștinești*”? Nu toți, de bună seamă.

Congresul dela Aiud are datoria de-a găsi mijloacele cele mai practice și mai eficiente pentru a remedia acest neajuns. Agru trebuie să fie cunoscut și îmbrățișat de toți și de toate. Propagandă cu grai viu și în scris, cât mai stăruitoare. — În acest scop, scoaterea sistematică, lunară, a buletinului se impune fără discuțiune. Sperăm că se vor lua hotărâri în acest sens. Cum, dealtfel, nădăduim să se discute încă odată, temelnic, toată problema presei noastre bisericești pusă din nou la ordinea zilei. Și să se ia hotărâri realizabile.

Pentru izbânda acestor gânduri, suntem datori cu toții să ducem în congresul dela Aiud și însuflețirea noastră și sugestiunile ce vom avea de dat dupăce, în zilele de așteptare, vom căuta să ne strângem gândurile și să adâncim problemele de covârșitoare importanță ale Agru-lui nostru.

Episcopia română unită a Bucureștilor. Sub acest titlu publică tânărul confrate Basarab Moldoveanu un remarcabil articol în No. 20 a. c. al „Vestitorului” din Oradea. Dacă pentru 2-3000 de credincioși se cere o episcopie ortodoxă în Maramureș, atunci

cum să nu cerem noi o episcopie unită pentru cei peste o sută de mii de credincioși ai noștri, risipiți în tot cuprinsul Vechiului Regat.

Argumentul e logic, convingător, patriotic. Decât o modestă observație. Un episcop e un comandant de corp de armată. El are în subordine: divizii, brigăzi, regimente și alte unități mai mici. Dar în cele sociale și politice, ca și în arhitectură, nu se clădește de sus în jos, ci invers, de jos în sus. Întâi să consemnăm, să catalogăm pe toți credincioșii noștri din această imensă diasporă, apoi să-l căutăm la fața locului, să-i organizăm în filii și în parohii numeroase, pe urmă să-le dăm marea mângăiere de a-și avea chiriaria lor deosebită.

Și când te gândești că încă foarte mulți frați preoți chiar din eparhia Orășii, dar și din celelalte eparhii n'au găsit de cuviință să răspundă apelului, lansat și prin Preasfințitul nostru Chiriarihi, de a trimite tabloul cu adresele exacte ale credincioșilor emigrați din parohiile lor în Vechiul Regat unicei parohii ce avem pe acest vast teritoriu, anume: *București III, Str. Polonă 481 (I. Ceparu)*.

Misiuni și sfințire de biserică în Teaca. În zilele de 29—30 Octombrie 1932, bravii noștri credincioși din Teaca (jud. Mureș) au avut zile de adevărată sărbătoare, de adevărată înălțare sufletească. Visul lor de zeci de ani s'a realizat, și unii dintre primii români din Teaca (căci în Teaca Românilor — deși azi întrec în număr pe Sași —, înainte cu 50—60 de ani, aproape nu erau), au văzut înălțată frumoasa biserică, care ar putea face cinste oricărui oraș de pe întinsul țării.

Credincioșii ctitori din satul săsesc dintre colinele bogate în vii și sămănături, foștii venetici de prin satele din jur, încă de pe vremea protopopului *Nicolae Solomon Aron* — pe care toți îl numesc omul providențial —, au început a pune crețar lângă crețar, și mai apoi leu lângă leu, pentru înălțarea unui sfânt lăcaș de rugăciune, în acel centru săsesc, unde deja de mult se aflau trei biserici, adică luterană, reformată și romano-catolică; numai românii neavând nici una.

Și-au făcut-o, și acum o au. Criza prin care trece lumea întreagă, nu i-a împiedecat să-și înalțe mărețul lăcaș, mulțumită stăruințelor p. protopop și paroh *Dionisie Decei* și harnicilor intelectuali ce l-au împrejmuț. Frumoasa biserică se înalță azi în piața vastă a orașelului, iar dulcele sunet al clopotelor chiamă pe credincioși la rugăciune. S'au văzut lacrimi în ochii multora, țărani și intelectuali, când în după amiaza zilei de Sâmbătă 29 Octombrie, acele clopote anunțau intrarea în comună a *Preasfințitului Iuliu de Cluj-Gherla*, care în numele înalt Preasfințitului Vasile al Blajului, avea să consacre sfântul lăcaș, așezând moaște sfinte în altarul ridicat cu atâta trudă în aceste vremuri grele.

Biserica a fost edificată după planul făcut de dl arhitect arhidiecezan *Victor Smighelschi*. Frumosul iconostas e pictat și lucrat de d-nii *Nicolae* și *Aurel Pop* din Târgu-Mureș, iar pictura murală: vorbirea de pe munte, cei patru Evangheliști, jertfa lui Avram și cei trei Ierarhi, de cătră fostul profesor dela Blaj, p. Ioan Brânzeu din Orosfala.

Reuniunea de femei în fruntea cărela stau harnicele doamne *Elena Dr. Dorgo* și *Aurelia* protopop *Decei*, a împodobit sfântul lăcaș cu un chivot frumos sculptat, cu niște frumoase tapete țesute de membrele reuniunii, cu policanđre și cu sfeșnic. Laudă acestei neobosite reuniuni și bravelor conducătoare, și laudă de asemenea bravilor parohieni, ca *Dr. Ionel Dorgo*, *Dr. Aurel Callani*, *Dr. Antonie Dorgo* și celor-

alalți, cari n'au cruțat nici timp și nici bani, pentru înfăptuirea sfântului lăcaș.

Serviciul divin a fost celebrat de Preasfințitul Iuliu al Clujului, asistat de p. *Dr. Victor Macaveiu*, canonic mitropolitan, de protopopul local p. *Dionisie Decei*, p. *Ariton Popa* al Reghinului și de alți 20 de preoți concelebranți și 2 diaconi în persoanele p. *Leményi* dela Cluj și *Cristea* dela Blaj.

P. *Dr. Nicolae Lupu*, misionarul dela Blaj, sosise încă de Joi seara, în 27 Octombrie, pentru misiunile sfinte de pregătire la această mare și sfântă sărbătoare.

După actul consacării au avut loc recepțiile reprezentanților autorităților, a cultelor minoritare și a reprezentanților corporațiilor din Teaca, în casa protopopească; apoi un *banchet* în sala restaurantului „Reiffeisen”, unde s'au rostit mai multe toaste. Dintre reprezentanții autorităților județene au fost de față dl Prefect al județului Mureș, care însuși este tecan; dl deputat *Bozdoc* și mai mulți advocați din Tg. Mureș; apoi dl colonel *Romul Moldovan* dela Cluj, și mulțime de altă lume aleasă din Teaca și jur. Seara a avut loc o *reprezentare teatrală* cu „Poemul unirii” de *Zaharie Bârsan*, încheindu-se cu aceasta impozantele serbări parohiale ce n'o să mai fie date uitării niciodată de cei ce au luat parte la ele. — Laudă tuturor celorce s'au ostenit și au jertfit întru procurarea acelor ceasuri înălțătoare! (nm.)

Preoții și folclorul

— La o chestiune însemnată —

Răspândiți pe la cotiturile munților, ca și pe pânza netedă a șesului mănos, ori printre coastele înpânzite de vii ale dealurilor, preoții, se găsesc pretutindeni unde o mână de oameni și-a așezat cuibul.

Stând astfel, — cei mai mulți departe de orașe, în mijlocul lumii simple dela sate, — ei sunt clasa de intelectuali cea mai oropsită. Pe departe se lovesc de lumea simplă a satului, cu micile ei viclenii și continuele șicanări; iar pe de altă parte, se lovesc de lipsa de înțelegere a rostului preoțesc, la înșiși conducătorii zilei. Cu un cuvânt: sunt niște izolați, rău salariați.

În fiecare rău e însă și un bine. Există laturi ale activității omenești, unde preotul, prin însăși izolarea lui, ar putea deveni un factor de prima importanță. Și între acestea e, în rândul întâi, folclorul. Din nenorocire însă, la noi și în această privință, ca în multe altele, stăpânește prejudeciul. Vorbește-i unui intelectual român (nu e nevoie să fie numai decât preot) despre folclor, despre adunarea de datine populare, poezii, credințe, etc. și te va lua în răs.

Dela elevul de liceu, până la cei mai sus ridicați pe scara socială, toți laudă poezia populară, citează limpezile versuri ale *Mioriței* și cântă doine, dar spune-i unuia din acești intelectuali, care s'ar afla în situația de a putea face o colecție de folclor, s'o facă, și te va privi cu milă.

Și cu toate acestea sunt țări cari dacă au ajuns să însemne ceva în ochii lumii, au ajuns numai prin folclor. Astfel sunt Finlanda și Sârbia, a căror producțiuni populare, traduse în toate limbile, au determinat adevărate curente de simpatie în favorul țărilor respective. Așa se explică de ce la conferința păcii din 1918, Sârbii, un popor slav, au fost mai favorizați decât noi, și li-s'a dat o parte din Banatul românesc. Și să nu se uite că, mai mult decât toți ambasadorii noștri a contribuit la recunoașterea unirii Principatelor, traducerea în franțuzește a colecției de poezii populare a lui *Alexandri*.

Dacă însă nu ne gândim la ce am putea câștiga prin adunarea folclorului românesc, trebuie să ne gândim ce pierdem prin neadunarea lui. Și trebuie s'o facem cu o clipă mai de vreme.

Poezia frumoasă populară, cu tot cortegiul ei de noțiuni istorice, legende și amintiri, dispăre pe zi ce trece, făcând loc urâtelor cuplete dela mahala. Mor bătrânii și dispar datinele și credințele străvechi.

Prin servitori, prin soldați, și mai la urmă prin gazetele politice, cari pescuiesc în ape tulburi, produsele sufletești ale lumii de strânsură dela oraș inundă satele, murdărind și acoperind totul cu rugină. Să ne grăbim să mai salvăm ce se mai poate salva.

Cred însă că dintre toți intelectuali țării, preoții ar putea face mai mult, în această privință.

Nimeni nu e atât de aproape de sufletul țărânului ca preotul; nimeni nu-i cunoaște mai mult poveștile, datinele și gândurile. Prin însăși situația carierei lui, preotul străjuește la toate cotiturile vieții omenești și e în măsură să vadă și să cunoască sufletul poporului mai mult decât oricine. Câți dintre tinerii preoți, intrând în lumea satului, nu dau de obiceiuri noi, (atât de noi pentru ei și totuși atât de vechi), încât auzind povestindu-le își stă mintea'n loc? Câte sate ascunse în văgăunele munților nu păstrează comori de simțire veche românească pe care cercetătorul trimis anume pentru acest scop nu le poate descoperi, căci poporul se închide în fața străinului, ca oricine? Doar comoara se descopere celui care nu o caută. Academia Română în dorința-i de a aduna cât mai mult din aceste risipite comori ale satelor a trimis oameni anume, pe sate, cari să le adune. Dar ce au putut face acești străini, pe care poporul îi credea adesea agenți de percepție? Așa că la urmă, acești oameni au trebuit să recurgă tot la ajutorul preotului.

Atunci ne întrebăm: de ce n'ar face acest lucru preotul singur? A lui e munca, dar a lui să fie și foloasele. Preotul nu trebuie să uite că o singură colecție bună îl zmulge din anonim și-i deschide larg porțile vieții. *Marian S. Florian* a fost preot. Preoți sunt și *Ciplea*, *Bud*, *Bârlea* și întreaga falangă a școalei ardelenene, cari reprezentanți, toți s'au ocupat și cu folclorul. De ce n'ar putea continua preoții de azi această tradiție?

Mi-se va răspunde: criză, sărăcie și leful neplătite. Știu. Dar adunarea de materiale folclorice e un lucru atât de mic (pentru cel care stă la sate) față de aportul ce l-ar avea nașlunea, dacă fiecare preot și-ar face această datorie, încât e păcat să nu se facă cu o clipă mai devreme, — când se poate face atât de ușor.

Preoții noștri ar trebui să se gândească la acest lucru și fiecare, în serile lungi de toamnă, să întrebe una și alta, o poveste, o datină, și să adune astfel zi cu zi ce se mai poate aduna. Preoții din Apus au făcut demult acest lucru. Și la noi s'ar relua astfel o tradiție veche a Blajului, folclorul; tradiție pentru care Blajul a avut nu de mult, chiar o revistă: „Comoara satelor”.

Înaintașii nu-i cinstești lăudându-i, ci urmându-i. — E o veche zicală românească.

Prof. P. Dan

Bucuria dela Arad. Pe p. protopop *Iosif Popa* îl știm mai de mult a fi omul gustului ales. Împodobirea bisericii parohiale din strada *Stroiescu* e una din dovezile ce fac mărturia acestui lucru.

Serbarea de *Dumineca* trecută face parte din serie. Ziarele locale: *Erdélyi Hirlap*, *Arad*

Közöny, Știrea ș. a. au cuvinte elogioase pentru noua manifestare de viață română unită în cadrele acelei parohii. E vorba adevărat de *sfințirea celor patru clopote noi*, act săvârșit de însuși Preasf. Nicolescu, în săbtor de 19 preoți și în prezența unui public imens.

La actul sfințirii și la sf. liturghie cu predică arhierescă au asistat reprezentanții tuturor autorităților locale. Răspunsurile corale le-a dat, în tot timpul, corul societății ortodoxe de cântări „Armonia”, de sub conducerea d. Lipovan, ceea ce a făcut o impresie deosebit de bună asupra întregii mulțimi prezente de români și străini. De notat și gestul îmbucurător și semnificativ că toată vremea, cât a ținut procesiunea cu clopotele, dela Fabrica Hönig și până la biserica noastră, au fost trase într'una clopotele bisericilor ortodoxă și romano-catolică din localitate. — Serbarea s'a încheiat cu un banchet strălucit, la care s'au spus o mulțime de toasturi avântate. Notăm pe vorbitori: Preasf. Nicolescu; subprefectul Albu; adv. Iancu; șefrabini liberal Vágvölgyi; șefrabini ortodox Schreiber; pâr. prot. Iosif Popa; pâr. canonic Brnzeu; pâr. arhimandrit Suci și deputatul dr. Gregorovicu.

Cât de departe e biserica noastră arădană de azi de stările de-acum 43 de ani, când avocatul român unit Gregoriu Venter, intrând cu prof. Kara György în bisericuța pierdută printre ciulinii și bălăriile ce năpădiau curtea Palatului cultural de azi, i-a zis, umilit și stânjenit, acestuia: „Suntem o biată comunitate țigănească, fără să numărăm măcar și numai o jumătate duzină de surtucari!” — Și, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom da tot înainte. (mb).

Munca zilnică a femeii în lumina statisticeii. Revista germană „Statistische Jahrbuch für das Deutsche Reich” încearcă o prindere în date statistice a prestațiilor zilnice ale unei femei ce are în grija sa gospodăria casnică.

Socotellile numitei reviste arată că o femeie ce are să dărească într'o casă constătoare dintr'o cameră de locuit, dormitor și culină, caută să umble încoace și încolo prin ele cel puțin o oră zilnic. La un an de zile asta face 2000 Km. O distanță cam ca aceea dintre Berlin și Roma. Făcută calea aceasta pe jos, cu 5 Km. la oră, ar însemna 400 ore de călătorie. Presupunând, mai departe, că numita gospodină ar petrece zilnic în culină numai câte 2 ore, asta la an dă 728 ore. Cu alte cuvinte: respectiva petrece în bucătărie o lună întreagă, din cele 12 ale anului. Și să nu se uite că-i trebuiește cam tot atâta timp și pentru orânduirea prin culină și curățirea vaselor culinare. Ceea ce înseamnă că dânsa a șasa parte din an o petrece în preajma vetrei și a oalelor de bucătărie. La ceea ce să se mai adaugă măturatul și prăfuitul restului de casă, cu o cheltuială de timp și energie ce se apropie de cea de mai înainte, ca să se vadă cât îi mai rămâne pentru bărbat, copii și pentru sine.

Să luăm pentru asta zilnic numai o oră, și avem 365 ore. Alte 365 ore le putem pune liniștiți în contul unei mame obișnuite să iasă puțin la plimbare cu micuții săi. (Care va să zică: alte 2000 Km). Și încă n'am gătit-o. Câte alte celea nu mai are doar de făcut o gospodină? Spălătul și călcatul hainelor, cârpițul, îmbrăcarea copiilor, frământarea pâinii, coacerea, fiertul, orătăriile de pe lângă casă, grădina și atâtea altele cari stau după ea! Unde mai pui apoi cruțările realizate în urma grijei și prestațiilor ei, ca să înțelegi ce comoară-i femeia? De n'ar face decât să peteciască zilnic câte-un ciorap găurit, și asta ar însemna, după calculele numitei reviste, cam 50 Pfe-ningi la zi = 15 Mărci la lună = 180 Mărci la an. — Asta pentru o singură persoană!

Conclusia care se impune: Mai mult respect pentru munca depusă de femei! Căci deși nu bate la ochi, ca a bărbatului, e totuși de-o valoare cu neputință de prețuit, abstrăgând dela greutatele-i urcate și de puterile mai slabe ale muerii. — Și dacă asta-i adevărat fiind vorba de femeia germană, ce să zicem de românele noastre dela sate, iarna încovolate în războiu, ori cu furca în brâu, iar vara spetindu-se la săpat și secerat, la trifoiu și popușoiu, înafară de creșterea pruncilor și de celelalte griji câte le apasă în casă și în jurul casei? (R. Negru).

Instalarea de administrator parohial la Ploești, județul Prahova, a Părintelui *Alexandru Olteanu*, fost arhivar al sfintei mitropolii din Blaj, s'a făcut Duminecă, 30 Octombrie 1932, cu mare pompă.

După terminarea liturghiei latine, la ora 11 a început liturghia noastră românească, slujită de părintele canonic Dr. Ioan Georgescu, pâr. protopop Gh. Dănilă și noul paroh. Răspunsurile le-a dat un mic cor improvizat, în frunte cu d. Gavril Puchiu, cântăreț la biserica S. Vasile din București. La această solemnitate a venit atâta lume românească, încât biserica parohială catolică s'a dovedit neîncăpătoare. Au venit și oaspeții dela București ca: d. Ștefan Pop, directorul colegiului național S. Sava, primcuratorul bisericii unite din capitală, cu doamna; doamna Gabriela Dr. Banciu; d. Montani cu d-na; d. Dr. Nic. Popa cu d-na; ș. a.

La sfârșitul liturghiei, Pâr. canonic Georgescu a arătat în câteva cuvinte însemnătatea serbătorii și a legăturilor Bisericii noastre cu Roma și cu Apusul latin; pâr. protopop Dănilă a citit scrisoarea I. P. S. mitropolit Vasile către credincioșii din Ploești, precum și actul de numire al noului paroh, explicându-l pe înțelesul tuturor; în sfârșit a rostit un potrivit cuvânt ocazional noul administrator. Înălțătoare impresie a făcut și scurta cuvântare a d-lui Șuluț, profesor secundar pensionar, descendent din ilustra familie a Șuluțeștilor, primcuratorul bisericii unite din Ploești, mulțumind atât pâr. protopop Dănilă pentru osteneala ce și-a dat cu organizarea noiei parohii, cât și mai cu seamă, pâr. paroh latin, canonic Dwucet, pe care l-a văzut suind de nenumărate ori scările primăriei din acel municipiu, pentru a afla lista completă a enoriașilor uniți.

După sf. liturghie a urmat procesiune solemnă euharistică la noul local al capelei române unite din Ploești, Str. Ionel Agraru No. 21, unde s'a făcut obișnuita binecuvântare. Ca amintire dela această zi neuitată, noul preot a donat întregel asistențe câte o iconiță sfântă și o mică medalie cu Maica Neprihănită pe față, iar pe dos cu chipul papei Pius XI, urmașul verhovnicului Petru. — Să fie într'un ceas bun! (N. Prahoveanu).

Agru în Maleru Năsăudului. Duminecă în 23 Oct. c. intelectualii satului nostru — învățători și studenți universitari, alătura de alți fruntași ai locului — au ținut, în frunte cu pâr. Pop, o foarte animată întrunire în sala școalei profesionale. Vorbește pâr. Pop arătând rosturile și însemnătatea Agrului și insistând de asistență să se înșiruie în rândul celor, ce luptă sub steagul acestei asociații binecuvântate. Rezultatul e dintre cele mai mulțumitoare: se înscriu numai de câțiva 70 de membri cari își aleg prin aclamație comitetul, cu d. inv. Ion Barna la președinție. Cea dintâi hotărâre a noiei organizații a fost înființarea cât mai în grabă a unei biblioteci religioase din tot ce s'a tipărit la noi sub acest respect, și se cade să intre într'o bibliotecă pentru marele public. (Al. E. Boșca).

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat arhieriscopesc a făcut următoarele numiri: pâr. *Alexandru Olteanu*, arhivarul mitropolitan admin. parohial la Ploiești; pâr. *Gheorghe Nicoară* din Beica, admin. paroh. la Crăiești; nouhirotoniții: pâr. *Augustin Căpușan* admn. paroh. la Valea Largă I; pâr. *Aurel Motoc*, admn. paroh. la Vaida Recea I; pâr. *Grigore Sanislav*, admin. paroh. la Borzești, iar pâr. *Ștefan Ciufudean*, funcționar la Administrația Cassei Centrale, a fost provăzut cu decret de jurisdicție.

Comemorarea lui Alexandru cel Bun. Mănăstirea Bistriței din Vechiul Regat, a îmbrăcat, Dumineca trecută, haine de praznic mare și cucernic: s'a făcut pomenirea voevodului Alexandru cel Bun, pristăvit acum 500 de ani și așezat aci spre veșnică odihnă. Trei mitropoliți, premierul țării, ministrul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, generali și norod mult împreună pe Suveran și pe Voievodul Mihaiu, veniți să participe la această pioasă evocare a trecutului. Din cuvântările rostite lângă mormântul strălucitului voevod de odinioară se desprinde cuvântul regal ca o nestemată încântătoare ca formă, și greu cumpănitoare ca fond. După lauda adusă stăpânului de oștiri viteze și organizatorului bisericii ortodoxe române, care a fost voievodul parentat, Suveranul de azi a ținut să reliefeze și o altă latură a sufletului său mare și bun: toleranța religioasă. „Dar în acelaș timp, — remarcă Craiul tuturor Românilor, — ce frumoasă pildă de iubire de neam și de pricepere a unui spirit modern de toleranță ne-a dat-o acest Domn făcând această puternică organizare, în timp ce Doamnele Margareta și Ringala întăreau influența catolicismului”. — Lecția de cuminenție și creștinătate a dătorilor de legi și datini, de altădată, e atât de binevenită ceasului de față.

Locale. Marți, de praznicul SS. Arhangheli Mihail și Gavril, va predica în catedrală pâr. *Dr. Vasile Aftenie*, prof. de teologie; iar Dumineca ce urmează, a săptămânii VIII după Înălțarea Sf. Cruci, va predica pâr. *Dr. Victor Macavelu*, canonic mitropolitan.

— Tinerii leviți ai Seminarului nostru teologic au avut parte, de Duminecă până Joia săptămânii acesteia, de bucurii spirituale deosebite. Pâr. Pâr. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan, le-a ținut o serie de preafrumoase *exerciții spirituale*, cu repercusiuni adânc resimțite de inimile celor ce s'au împărtășit de ele.

— Joi, în 3 Noemvrie, s'a ținut ședința statutară a *Directorului fundației Șuluțane*. S'a examinat, cu obișnuita grijă, situația lăsmântului marelui arhieru, pe care nici moartea nu l-a despărțit de neamul său, fiindcă fundațiunea strânsă din agoniseala lui avea să-i facă pentru totdeauna roditoare gândurile de înălțare culturală a românilor. Și cu toată rigoarea vremilor, servește și azi aceleași idealuri.

Rușii uniți capătă biserică proprie în Roma. Actualul Pontifice leagă mari nădejdi de convertirea Rusiei. Pentru aceia dintre surghiuniții de azi ai regimului sovietic, cari simt chemarea spre preoție, a ridicat un splendid institut pontifical, numit „Russicum”; pe seama acelorași și a tuturor fraților de sânge și credință ce se află în Roma, sau se vor abate pe acolo, a adaptat și înzestrat deunăzi biserica „S. Antonio all'Esquilino”, pe care le-a și dat-o deja în folosință. Pe locul unde se află biserica din chestie se ridică o altă casă de rugăciune, dedicată, pela 467, Sf. Andreiu, de Papa s. Simpliciu. Cea de azi e clădită de cardinalul Petru Capocci la 1191, dimpreună cu un spital încredințat congregației de călugări antoniani

transformați, la 1297, de Bonifaciu VIII, în Ordinul Canonicilor Regulari ospitalieri. După sute de ani de activitate, ordinul e suprimat de Clemente XIV, în 1777. Averile lui trec în mâinile altora. Biserica și casa de lângă ea e dată călugărițelor camaldulense. Răsmirița din 1870 le alungă și pe aceștia de aci, pentruca întregul complex de edificii să se folosească apoi, spre scopuri profane, până acum când au fost redade din nou cultului sacru. — Să fie într'un ceas binecuvântat!

Asociațiunea Generală a Românilor Uniți

În conformitate cu art. 13 din Statute convocăm

Congresul General

al Asociațiunii Generale a Românilor Uniți („Agru“), pe zilele de 26 și 27 Noemvrie 1932, la Aiud, cu următorul

PROGRAM:

Sâmbătă 26 Noemvrie 1932

Ora 15. Ședința Comitetului Central.
Ora 17. Vecernie mare, cu predică.
Ora 18^{1/2} a) Ședința Asociațiunii Studenților Români Uniți („Astru“).
b) Ședința comitetului presei.

Duminică 27 Noemvrie 1932

Ora 9. Liturgie pontificală cu predică arhierescă și procesiune solemnă.
Ora 12. Ședința festivă de deschidere a Congresului.
Ora 15. Conferințe populare.
Ora 16. Ședința II-a a congresului
Ora 18^{1/2} Te-Deum.
Ora 19. Concert religios dat de Reuniunea corală gr. cat. din Cluj.
Cluj, la 22 Octomvrie 1932.

ss. Augustin Popa ss. Dr. Valeriu Pop
secretar general președinte

N. B. 1 De cartuire se îngrijește comitetul local organizator, căruia se vor anunța participanții cel târziu până la 20 Noemvrie 1932, la adresa: Dr. Victor Fodor, medic, directorul sanatorului, Aiud. În special vor binevoi a menționa dacă doresc a participa la masa comună ce se va lua în ziua de 27 la amiazi.

2. Participanții la congres vor beneficia de reducere pe C. F. R.; în acest scop își vor păstra biletele de tren.

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Economatul

Nr. 7706—18 Oct. 1932.

Publicațiune

Licitațiunea dela 16 Iunie 1932, dând rezultate parțiale, se aduce din nou la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Noemvrie 1932, ora 11, se va ține în localul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, situat în Calea Griviței No. 64, a doua licitațiune publică pentru procurarea a diferite materiale necesare Atelierelor Mecanice ale Ministerului pe anul 1932.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88110 inclusiv din legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127—1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă oferte în plic aparte și o garanție de cinci la sută din valoarea materialelor oferite, în recipisa Casei de Depuneri sau efecte de stat, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caetul de sarcini.

Caetele de sarcini și listele de cantități se pot vedea în orice zi de lucru la Economatul Ministerului Str. Piața Amzei Nr. 17, dela orele 11—13.

Ministru

Director

Sărbătoarea crucei

— 31 Octomvrie —

În toate țările se sărbătorește, în mod deosebit, ziua de 31 Octomvrie, numită și ziua internațională a Economiei.

Preoții în predici, profesorii și învățătorii în școli, și fiecare organizație civilă și militară sărbătorește ziua de 31 Octomvrie. Și cu tot dreptul căci această zi este dăruită economiei.

Sărbătoarea aceasta este zi de reculegere și în fiecare an ea ne reamintește datoria pe care o avem față de noi, față de familia noastră și față de țară.

În sf. Scriptură se spune că multă răutate vine din lene și că ea este povățuitoarea multor fărâdelegi, iar munca și cumpătarea ne scapă și de păcat și de rele și de lipsuri. De aici apoi îndrumarea bisericii: „Roagă-te și lucrează“ (= Ora et labora).

Ziua Economiei nu este ziua plăcerii sau a lenii.

În această zi, noi suntem chemați să vedem ce am îndeplinit, cum am lucrat ca să adunăm cât de cât pentru zile negre, cari fără doar și poate ne pot ajunge pe fiecare, și atunci să ne folosim de ce am adunat când împrejurările ne au fost mai prielnice.

Munca și economia sunt cei mai puternici factori cari ne aduc bine, ne ajută să înaintăm și să scăpăm de greutățile crizei în care am ajuns.

Omul muncitor întotdeauna este cinstit de semenii săi și iubit de Dumnezeu.

Omul muncitor și economisitor este bucuria familiei, cinstit de tot satul și nădejdea țării.

Omul care muncește zilnic, nu are timp să se gândească la rele. Omul, care câștigă cinstit, își provide familia cu cele trebuincioase și ce prisosește, pune un ban-doi de-o parte. Dar nu e bine să-l țină ascuns în casă ci să-l ducă spre fructificare la Cassa Națio-

nală de Economii, de-a dreptul sau prin oficiile poștale.

Economisirea unește pe toți depunătorii ca pe frați. Ceeace ne-au lăsat părinții, vrem ca merit să lăsam copiilor noștrii. Această este una din legăturile cele mai puternice, cari întăresc familia și țara.

Războaiele și mai ales războiul din urmă care a fost cel mai mare din câte au fost în lume, au nimicuit țări, au răsturnat împărății, dar nu au putut nimici organizarea Caselor Naționale de Economie.

Nu numai atât, dar aceste Casse Naționale de Economii au fost singurele cari au putut ajuta din prima dată refacerea, renașterea, reedificarea a tot ceea ce a stricat și a nimicuit ura și războiul.

Deaceea cu toții, cu mic cu mare, să fim cu mare băgare de seamă ce facem cu banul nostru și fără teamă, fără șovăială, să-l încredințăm Cassei Naționale de Economii.

De primim ceva, de avem ceva, de vindem ceva, de avem bani puțini sau mai mulți, să-i depunem la Cassa Națională de Economii, prin cel mai apropiat oficiu poștal, care primește economiile și face restituirea lor, până la suma de 300.000 lei anual.

În afară de foloasele noastre să arătăm și celorlalte 24 de țări cari au organizate Casse Naționale de Economii că și noi ne înțelegem rostul în lumea aceasta, și știm să ne ridicăm deasupra necazurilor și să le învingem.

Cine a înțeles rostul cuvintelor noastre, spre binele său, să se ducă la oricare oficiu poștal care e dator a-i da toate informațiunile.

Cereți-le și vă folosiți de mijlocul de îmbunătățire a stării noastre, Dumnezeu îndemnând oamenii cu tragere de inimă pentru binele tuturor, să organizeze și în țara românească Cassa Națională de Economii.

Ing. N. Bolchiș

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Economatul

Nr. 7707—18 Oct. 1932

Publicațiune

Licitațiunea dela 7 Iulie 1932, neavând rezultate se aduce din nou la cunoștința celor interesați că, în ziua de 7 Noembrie 1932, ora 11, se va ține în localul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, situat în Calea Griviței Nr. 64, a doua licitațiune publică, pentru procurarea de încălțăminte, pielărie și furnituri de cismărie necesare spitalelor, sanatoriilor, azilelor și instituțiilor de ocrotire pe anul 1932.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88110 inclusiv din legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127—931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă ofertă în plic aparte și o garanție de cinci la sută din valoarea materialelor oferite, în recipisa Casei de Depuneri s'au efecte de stat, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caetul de sarcini.

Caetele de sarcini și listele de cantități se pot vedea în fiecare zi de lucru la Economatul Ministerului Str. Piața Amzei Nr. 17, dela orele 11—13.

Ministru

Director

In atenția parohilor și curatoratelor bisericesti!

COMANDAȚI

GLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți preoțesti și de rugăciuni. „CĂRAREA FERICIRII“ aprobată de P. S. S. Episcopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3—400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii). Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminiu pt. Reuniuni, cu inscripție după dorință, etc. etc.

Cereți prețurant detaliat